СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 27. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 2-го ЛЮТОГО 1951. No. 27. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, FEBRUARY 2, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЗА ДЕСЯТЬ БІЛІОНІВ НЕГАЙНОГО ПОДАТКУ

Вашингтон, 31 січня. — Щоб зрівноважити бюджет, президент Труман має готовий плян нового надзвичайного податку. Плян буде пред'явлений в Конгресі в п'ятницю. Крім цього пред'явлення появиться пізніше ще інше, з домаганням дальшого податку у висоті півсьома біліона. Докищо теперішній плян був триманний в тайні і був обговорений з комісією способів і засобів палати репрезентантів. Податок мав би бути наложений як на поодиноких людей так і на підприємства. Одиниці мали б доплатити по чотири відсотки від своїх заробітків, а підприємства по 20—24 відсотки від своїх зисків. Крім того має ще бути підвищений податок від продажу й забав.

Люди, втаємничені в пляни президента, кажуть, що наложення нового податку має бути засобом сфінансуваня видатків на оборону з самих біжучих приходів, щоб не затягати позичок. Поява одноразового десять-біліонового податку є настільки новою, що в минулій історії ніодин президент не зажадав такої високої суми одноразово.

ДИВНИЙ ХАРАКТЕР ГЕН. МЕКАРТУРА

Ню Йорк. — „Ген. Доґлес МекАртур накладає демократію на Японію наче диктатор", хоч і в формі „порад" японському урядові, пише Джан Гонтер у своїй книжці „Загадка ген. МекАртура", виданій накладнею Гарпера: У ній пробує автор розв'язати питання роздвоєного ума і характеризує героя з Филипин, а тепер з Кореї, як людину з великим військовим талантом, фізичною й моральною відвагою, незаперечним ідеалізмом, інтелігенцією, сильною пам'яттю, вдачею провідника, віри в демократичні ідеали і з глибокою релігійною вірою. Він є великим вояком і адміністратором.

Одначе генерал це теж і людина з недомаганнями, з амбіцією на виставність і театральність, а це настроює його прихильників проти нього. Гунтер каже, що ген. МекАртур вважає себе і папу за двох провідників християнства в теперішньому світі. — Критики книжки завважують, що в великих людей доволі часто бувають різні суперечности.

● Поштовий дефіцит дійшов до 530 мільйонів у теперішньому скарбовому році, не зважаючи на великі ощадности. Це одна з причин, чому пошта не доручує правильно газет передплатникам.

НЕ МІГ ДІЖДАТИСЯ СМЕРТИ 83-РІЧНИЙ ЗБИРАЧ МИСТЕЦТВА

Ню Йорк. — Дікран Г. Келекіян, вірменин родом з Туреччини, збирач і торговець мистецьких творів, вискочив із вікна свого мешкання в готелю Ст. Моріц, проживши 83 роки. Він був звісний як знавець перської, грецької й єгипетської старовини і провадив бизнес разом із своїм сином при 32 Іст 69 вулиці. Син каже, що батько не міг діждатися смерти і загрозив самогубством. Батько приїхав до Америки в 1893 р. і тут заложив підприємство збирання й продажу мистецьких виробів. Подібне підприємство мав він у Парижі й Каїро. Часто їздив на Близький Схід за закупном предметів до своєї колекції. Остаточно спровадив до Америки цілу родину в 1940 р. Франція дала йому членство в Гоноровій Леґії, Персія зробила його шляхтичем. Був опікуном артистів і закуповував їх праці, часто для перепродажу.

ВЗИВАЮТЬ ДО СУДУ ЮНІЮ ЗА СТРАЙК СТРІЛОЧНИКІВ

Федеральний уряд покликав на 14 лютого перед суд у Шікаґо юнію вагонових службовиків, щоб відповіла за страйк стрілочників. Юнія має відповісти за непослух забороні залізничого страйку, виданій в грудні судом, коли залізничники теж почали виходити на страйк, а залізниці найшлися під адміністрацією армії. Уряд твердить, що заборона важлива ще й досі і тому покликано на негайне переслухання в п'ятницю 53 юнійних урядовців, між ними й голову юнії, Вилйєма П. Кеннеді.

Міжтим неавторизований юнією страйк залізничих стрілочників поширився на 32 підприємства, а це значно припинило залізничий рух. Щоб недопустити до застою в перевозі воєнних матеріялів, федеральний уряд наказав залізницям дати першенство для перевозу військових предметів. Інші залізничі посилки стримано на такий лад, як це було в грудні.

Крім страйку залізничих стрілочників вибухли ще інші менші страйки, які дошкулюють робітникам у їхній подорожі до праці.

ПЛЯНУЮТЬ ЧУЖИНЕЦЬКИЙ ЛЕҐІОН В АМЕРИКАНСЬКІЙ АРМІЇ

Вашингтон. — Серед дискусій над способами збільшення армії через покликування до бранки нових річників, появився проєкт сен. Едвина С. Джансона з Колорадо, щоб дати дозвіл притягнути до американської армії в Европі цілий мільйон чужинців. Це нагадує проєкт сен. Генрі Кабот Лоджа з минулого року, який зголосив внесок, щоб створити чужинецький леґіон при американській армії. Сен. Джансон вірить, що такий плян заступить до деякої міри проєкт творення окремої німецької армії. На його думку в Західній Европі є багато волелюбних людей, які добровільно підуть воювати в обороні своїх країн від російської аґресії. На підставі пляну сен. Лоджа треба наперед вишколити 25,000 офіцерів з „добровольців за свободу", а опісля розбудувати армію добровольців, яка була б дуже помічна при підтримуванні нової революції в країнах поза Залізною Заслоною. Ця справа не є ще точно з'ясована і находиться в стадії довірочних розмов. Тепер ідеться про зорганізування армії в силі 3,500,000 вояків, побраних до служби на 27 місяців.

В АМЕРИЦІ

● Згоріло 28 осіб в домі старців у місцевості Гоквіям, у стейті Вашингтон, а врятувалося тільки дев'ять. Вогонь вибух уночі, дім був дерев'яний. Пожежу спричинила залізна піч у пральні.

● Резервовий капітан Чарлс А. Гілл, у повітряних силах у Дітройті не хоче зрезиґнувати зі своєї ранґи, коли йому закинули нельояльність до ЗДА. Він домагається допитів над закидами, наче б він склонявся до комунізму.

● Арґентінський щоденник „Ля Пренса" не виходить уже шостий день тому, що юнія продавців газет відмовилася прийняти газету на продаж. Газета стоїть в опозиції до уряду президента Перона.

● Америка повинна бути скромна, коли говорить про свою ролю в міжнародній політиці. Таку раду дає Джордж Ф. Кенан, колишній плянувач закордонної політики в департаменті стейту. Він виголосив промову в Іванстон, Ілл. і в ній виказував шкідливість зарозумілости нації. Він теж сказав, що Америка буде завжди мати проблеми з Росією.

Комуно-китайський аґресор під осудом Генеральної Асамблеї

З. Д. А. ПРИГОТОВЛЯЮТЬ АКЦІЮ В СПРАВІ САНКЦІЙ

Лейк Соксес, 1. лютого. — Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй збереться вже сьогодні, щоб розглянути ухвалену два дні тому Політичним Комітетом американську резолюцію, що визнала комуністичний Китай аґресором проти Об'єднаних Націй в Кореї. В політичному Комітеті резолюція була ухвалена більшістю 44 голосів проти 7. Загально вважається, що ця сама резолюція буде негайно потверджена величезною більшістю голосів теж в Генеральній Асамблеї. Рівночасно повідомляється, що американські експерти почали інтенсивну підготовку рекомендацій щодо застосування Об'єднаними Націями відповідних санкцій проти аґресора. Вміжчасі, Рада Безпеки на своєму вчорашньому засіданні, першому в цьому році, рішила одноголосно зняти справу Кореї зі свого порядку, усуваючи цим останню технічну перешкоду, щоб справою могла зайнятися Генеральна Асамблея. Засідання Ради Безпеки було скликане на домагання британського представника, який і видвигнув справу, щоб усунути всі можливі закиди неправильности. Діло в тому, що правильник О. Н. не дозволяє Генеральній Асамблеї робити будь-які рекомендації в справах, що формально є на порядку нарад Ради Безпеки. Злучені Держави, передбачуючи потвердження засуду червоного Китаю за аґресію, почали негайно підготовку рекомендацій щодо санкцій проти аґресора, в першу чергу господарського бойкоту і зірвання дипломатичних стосунків. Евентуальні військові санкції мали б бути розглянені в дальшому. В цій самій справі вже в наступному тижні мав би відбути свої наради створений в останньому „Комітет Колективних Заходів". Америка вважає, що ці санкції повинні бути ухвалені негайно, щоб червоний аґресор знав, що його чекає, якщо б він не скористав з останньої ще нагоди — мирного полагодження конфлікту, можливість для якого все ще залишає ухвалена американська резолюція.

ЗАТВЕРДИЛИ ПІДВИШКУ ПЛАТНІ ШАХТАРАМ

Вашингтон. — Рада Стабілізації Платні одобрила підвишку платні для углекопів на $1.60 денно, не зважаючи на те, що видано розпорядок замороження цін і платень. Рада пояснює це тим, що переговори за підвишку платні вуглекопам були викінчені ще заки був сполошений розпорядок, отже 24 січня. Крім цеї підвишки рада займалася ще різними іншими справам, які відносяться до платень, головно до справжнього виконання закону про мінімальну робітничу заплату, якого досі не виконала майже половина підприємств.

АМЕРИКА ВИШЛЕ НОВІ ВІЙСЬКА ДО КОРЕЇ Й ЕВРОПИ

Вашингтон, 31 січня.—Злучені Держави розбудовують збройні сили і їхнє устаткування до такої точки, щоб могли говорити на підставі своєї сили, а не слабости — так пояснює оборонну діяльність уряду Берт Андрус, вашингтонський кореспондент щоденника „Ню Йорк Геральд Трибюн". Одначе Америка ще не дійшла до цієї точки і не зможе її осягнути швидше, як за 18 місяців від тепер, тобто в половині 1952 р. Урядові плянувачі відчувають уже тепер, що поступ зроблений і тому люди, що вічно нарікають, можуть уже перестати обтирати сльози з своїх очах.

Наскільки можна довідатися, уряд задумує тепер таке: 1. Вислати до Кореї 40,000 війська на місце вояків, які або погинули або дісталися в полон. Одначе це не є посилення армії, бо скріплення йдуть туди постійно, хоч стан американських боєвих сил не звісний загалові; 2. вишкіл війська поступає так правильно, що вже улітку підуть нові відділи армії в Европу, а пізніше буде ще дальше скріплена боєва сила цеї армії. 3. Не зважаючи на дипломатичну перемогу Америки в Об'єднаних Націях, нема наміру бомбардувати Китай атомовими ані ніякими іншими бомбами; 4. Америка може втримувати свої боєві сили в Кореї, доти, доки буде вважати за потрібне з уваги на оборону Злучених Держав, одначе надіється, що від тепер втрати в боях будуть легкі.

ПОМИЛУВАНО ВІД СМЕРТИ 21 НАЦІСТСЬКИХ ЗЛОЧИНЦІВ

Франкфурт, 1 лютого. — Ген. Тамас Т. Генді, американський головний командант в Европі, і Джан Дж. МекКлой, американський комісар Німеччини, помилували вчора засуджених на смерть 21 націстських воєнних злочинців, потверджуючи смертні присуди на сімох інших. Рівночасно цілком звільнено з ув'язнення відомого німецького сталевого маґната Альфреда Круппа, привертаючи йому теж права власности на його посілості. Відносно помилування націстів підкреслено виразно, що це є помилування, а не зміна вироку. Крупп є між 29 іншими, яким кару обмежено до вже відбутої та які вже завтра мали б бути звільнені з в'язниці в Ляндесберґу. Помилувані від смерти були засуджені головно за злочини під час відомої масакри американських вояків в Мальмеді. Німецька публична опінія прийняла ці рішення досить здержливо, хоча д-р Герман Еглєрс, президент Бундестаґу заявив, що американці не могли зробити нічого кращого. Вироки смерти потверджено на двох головних командантів націстичних концентраційних таборів. В загальному американські власті розглянули всіх 101 вироків, зменшуючи кари або користаючи з права ласки в більшості випадків.

КОНҐРЕСМЕН ЗАПОВІДАЄ КАМПАНІЮ ЧІЯН КАЙ-ШІ

Вашингтон. — Конґресмен Волтер Джудд з Міннесоти заявив, що він добачує плян адміністрації супроти Чіян Кайші. Він думає, що Чіян дістав дозвіл вжити китайської національної армії для атаки на континентальний Китай з острова Формози, на якому ця армія тепер приміщена. Конґресмен Джудд є членом комісії збройних сил і як республіканець критично відноситься до політики адміністрації Трумана на Далекому Сході, але не подає джерела своїх інформацій. Китайський амбасадор д-р Велінґтон Ку сказав минулого тижня, що націоналістична армія буде готова спробувати таку атаку кожної хвилини, коли Злучені Держави будуть вважати, що вже наспів на це час, одначе адміністрація не виявляє, чи такий плян існує.

● Комуно-чеський уряд іменував трьох нових „комісарів" для Словаччини, що виконуватимуть там функції міністрів.

КАНАДА ВИШЛЕ ВІЙСЬКО ДО ЕВРОПИ

Оттава, 30 січня. — Канадійський уряд пред'явив парляментові програму, в якій міститься теж намір вислати незабаром канадійські війська до Европи для включення їх до збройних сил Атлантійського Пакту під командою ген. Двайта Д. Айзенгавера. Програма обіймає ще такі справи: 1. Признання додаткових повновластей урядові для підготови оборони і контролі цін; 2. зорганізування департаменту оборонної продукції, який має служити канадським і аліянтським військам; 3. поправку до закону про громадянство, щоб можна було позбавити права громадянства нельояльних осіб; 4. участь у нарадах над Пляном з Коломбо для розвитку ресурсів Південно-Східної Азії; 5. швидку співпрацю для побудови морського шляху рікою Ст. Лоренс. У посланні уряд стверджує, що положення в міжнародній політиці погіршилося внаслідок приступлення комуністичного Китаю до війни в Кореї.

ПРЕЗИДЕНТ БРАЗИЛІЇ ВАРҐАС ЗАПОВІДАЄ СПІВПРАЦЮ ЗІ ЗДА

Ріо де Жанейро, 31 січня — Хетуліо Д. Варґас, який захопив уряд бразилійського президента в 1930 р., приходить тепер поновно до влади, але вже як вибраний президент на продовж п'ять років. Його інавґурація, яка відбулася сьогодні, вказує на його популярність. Він обняв урядування серед справжнього народного карнавалу, який виявився в столиці різними маніфестаціями. Перебираючи владу від уступаючого президента Еуріка Ґаспара Дутри, новий президент обіцяв поборювати збільшені життєві кошти, одначе не обіцював чуда. Він заявив, що в закордонній політиці буде притримуватися традиційної приязни супроти Злучених Держав і що буде співпрацювати з ними для створення „бльоку півкулі". В інавґураційнім святі взяли участь 52 спеціяльних дипломатичних місій, а в почоті були теж генерали й адмірали, коли новий президент складав присягу на конституцію в Конґресовім будинку в полудне. Інавґурація закінчилася в президентській палаті, де його попрощав уступаючий президент Дутра зі своїм кабінетом. Вечером видав арґентинський амбасадор баль, у якому взяв участь през. Варґас.

ВАШИНҐТОН ОДОБРЮЄ ДУМКУ РОЗПОДІЛУ ЗЕМЕЛЬ ІРАНСЬКОГО ШАХА

Вашингтон. — Департамент стейту висловив тепле признання для іранського володаря за його рішення розділити земельні мастки і продати їх по поміркованій ціні теперішнім пахтярам. Земельна реформа в Ірані є дуже пекучою проблемою, як зрештою це слідне і в інших частинах земного ґльобу, головно в країнах Середнього Сходу. Розподіл землі між населення в Ірані дасть товчок до дальших реформ у тій країні, міркують урядовці департаменту стейту й Білого Дому. Пресовий референт згадав, що акція за висигнування Іранові позички у висоті $52,000,000 находиться на добрій дорозі.

● Шість синів пішло до служби при збройних силах з родини Еммет Стілвелл у місті Денвер, у стейті Колорадо. Усі призначені до Кореї. Їх мати не каже, що це „патріотичне діло" тільки твердить, що вони мусять іти. Три хлопці ідуть до морської піхоти, три до воєнної фльоти.

● Підсовєтська Східна Німеччина почала нову кампанію за „воз'єднанням" зі Західною Німеччиною,

РУКОПАШНІ БОЇ НА ЗАХІДНОМУ ФРОНТІ В КОРЕЇ

АЛІЯНТСЬКІ ВІЙСЬКА ПРОДОВЖУЮТЬ „ОБМЕЖЕНИЙ НАСТУП"; ВОРОГ ПЕРЕХОДИТЬ ДО ПРОТИНАСТУПУ.

Токіо, 1 лютого. — Аліянтські війська на західному секторі корейського фронту продовжували вчора „обмежений наступ", під час якого приходило до боїв ручними гранатами і на багнети, як червоно-китайські „самогубні" відділи при піддержці легкої артилерії, не здавали своїх позицій навіть після барабанного вогню аліянтської артилерії та сильних атак з повітря. В офіціяльному комунікаті стверджується, що аліянтські війська „продовжували повільний, методичний похід вперед". Теж на центральному і східному секторах фронту аліянтські 9-тий і 10-й корпуси вели „обмежений наступ", поправляючи свої позиції. Комуністичні війська, відступаючи перед напором аліянтів, часто залишають за собою „самогубні" групи або поодиноких вояків, які мають за завдання кидати гранати і коштом свого життя зупиняти аліянтський похід та давати головним комуністичним силам можність збиратись до негайних протинаступів. Аліянтське фронтове командування вважає, що аліянтські війська впродовж останнього тижня зайняли „нічию" досі смугу між фронтами та дійшли до головних оборонних ліній ворога. Ген. Ріджвей, командант Восьмої Армії, після відвідин на фронті ствердив, що комуністи „залишаються в своїх норах, аж доки ми їх не витягнемо". Вміжчасі розвідка стверджує, що комуно-китайське командування кидає на фронт з'єднання трьох нових армій, щоб покрити понесені в останніх боях втрати. Стверджується, що на поодиноких секторах фронту щоденно гине пересічно 1000 ворожих вояків, а вчора тільки від атак аліянтської авіяції нараховано, після здобуття укріпленої ворожої позиції, около 3,500 трупів червоних вояків. До найзапекліших боїв приходило теж впродовж вчорашнього дня на західному секторі фронту на північ від Сувон та на підступах до Сеул. За вчорашні бої окреме признання висловлюється знову турецьким, грецьким і порторіканським з'єднанням. Інтензивну акцію розгортала аліянтська авіяція теж впродовж вчорашнього дня, виконавши всіх понерх 735 налетів на концентрацію ворожих військ, транспорти та інші воєнні об'єкти.

ГЕН. МЕК АРТУР ЗВІТУЄ ОБ'ЄДНАНИМ НАЦІЯМ

Лейк Соксес, 1. лютого. — Головний командант аліянтських військ на Далекому Сході, ген. Доґлес Мек Артур, переслав Об'єднаним Націям своє чергове звідомлення про події на фронті в Кореї. В звіті звернено увагу на вияснення аліянтського наступу з кінцем листопада, опісля відступу під натиском переважаючих сил комуно-китайського аґресора. На закінчення звіту, ген. Мек Артур стверджує, що так аліянтське командування, як і вояцтво є в найкращому фізичному і моральному стані, завжди готові до нових завдань для осягнення цілей О. Н.

НЕРУ ПРОТИ ІНДІЙСЬКИХ КОМУНІСТІВ

Бомбай, 1. лютого. — Індійський прем'єр Неру, що на міжнародній арені виступив найгарячішим оборонцем китайських червоних, не виявляє симпатій до своїх домашніх комуністів. На конвенції урядової Конґресової партії Неру виступив гостро проти комуністичної п'ятої колони в Індії, заявляючи, що Конґрес не бажає собі співпраці з комуністами, „наставленими тільки на — збройну ребелію".

16,525 АМЕРИКАНСЬКИХ ВОЯКІВ В АНГЛІЇ

Лондон, 1 лютого. — Бриданський міністер авіяції, Артур Гендерсон, відповідаючи на запит в Палаті Громад заявив, що в Англії тепер стаціонує около 16,525 американських вояків, виконуючи службу на американських базах. Між цими вояками мало б бути 1,500 воєнно-морського, 15,000 авіяційного і 25 військового персоналу.

КОРЕЙЦІ ЗАСУДИЛИ ШОФЕРА З НЕЩАСЛИВОГО ВИПАДКУ ГЕН. ВОЛКЕРА

Пусан, Корея, 1. лютого. — Заступник міністра оборони Корейської Республіки повідомив вчора, що шофер авта, в зударі з яким згинув ген. Волкер, був засуджений на три роки ув'язнення. Інші корейці, що їхали в тому самому авті, були звільнені. Рівночасно заперечено попередні повідомлення, мовляв, вмішаних в цей випадок 3 корейців розстріляно.

ДОЛЛЕС ВИКЛЮЧАЄ ТОРГИ З ЯПОНІЄЮ В СПРАВІ МИРУ

Токіо, 1. лютого. — Джан Фостер Доллес, республіканський дорадник державного департаменту, що був висланий до Японії президентом Труманом з метою обговорити подробиці мирового договору з тою країною, заявив вчора, що він не приїхав торгуватися з японцями та щонебудь обіцяти або змінювати в теперішньому управлінню ген. Мек Артура. — Тим самим він розвіяв надії тих японців, що сподівалися використати теперішнє міжнародне положення та виторгувати якнайбільше за сепаратний мир з Америкою, пропонуючи зробити Японію „заборолом проти комунізму" на Далекому Сході. Доллес заявив виразно, що він має за завдання обговорити тільки подробиці вже встановленої бази для мирового договору між Японією і всіми аліянтськими потугами, якщо вони собі того тільки бажатимуть. Доллес висловив надію, що мировий договір з Японією зможе бути підписаний вже в першій половині цього року.

ВСТАНОВЛЕНО НОВИЙ РЕКОРД В ПЕРЕЛЕТІ АТЛАНТИКУ

Лондон, 1 лютого. — Чарлз Ф. Блер, пілот з Порт Вашингтон, Лонґ Айленд, встановив вчора новий рекорд в перелеті Атлантику з Ню Йорку до Лондону, відбувши його в 7 годинах і 48 мінутах. Блер летів своїм власним боєвим літаком Мустанґ та побив на 1 годину і 7 мінут попередній рекорд. Капітан Блер вилетів з аеродрому Ідлвілд. Н. Й. в год. 4:50 рано східного стандартного часу, і в год. 12:38 вполудне того самого часу (що відповідає год. 5:38 після полудня ґрінвічського часу в Лондоні) перелетів через лондонський аеродром. Перелет Атлантику він відбув на висоті 37,000 стіп і твердить, що дещо „спізнився" бо подорозі натрапив на погану погоду і сильний вітер.

В СВІТІ

● В Індії відкрито поклади урану, з якого продукується атомову енергію.

● В Югославії закінчився судовий процес проти 16 осіб, обвинувачених в шпигунстві і змові повернути до влади короля Петра. Прокуратор домагався „суворого покарання".

● Італійський міністер закордонних справ заявив, що його минуломісячні пропозиції безпосередніх переговорів з Югославією в справі Трієсту тепер вже не є актуальні,

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Кожна зміна адреси коштує 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАСУД АҐРЕСОРА

Політичний Комітет Генеральної Асамблеї О. Н. назвав по імені нового аґресора в Кореї: комуністичний Китай. Чотири місяці після того, як послушний наказам Москви червоний режим Мао Це-тунґа в Китаю вислав до Кореї свої війська та продовжив на невідомий ще час тоді вже так добре, як виграну аліянтами війну, Об'єднані Нації спромоглися визнати формально, що цей режим „приступив до аґресії, даючи пряму допомогу і піддержку тим, що вже поповнювали аґресію в Кореї, та прилучуючись там до ворожих дій проти сил Об'єднаних Націй".

Саме ухвалення цеї запропонованої Злученими Державами резолюції практично в нічому не змінює фактичного стану. Воно ані не закінчує війни в Кореї, ані не вносить жадних практичних змін в теперішнє положення, бо запропоновані Америкою „колективні заходи" проти аґресора ще будуть тільки розглядатися. Проте, резолюція все ж таки має історичне значення, бодай під моральним оглядом, і на дальшу мету не залишиться теж без практичних наслідків.

Першусього, резолюція рятує до деякої міри престиж Об'єднаних Націй, якщо вже не їх існування взагалі. Дебати над тою резолюцією були одним великим глумом над всіми високими принципами, репрезентованими західними демократіями, та над принесеними в їх обороні жертвами в Кореї. Факт, що в О. Н. найшлися країни, які думають, що аґресором можна назвати тільки евентуально малу і слабу країну, але не можна так „обиджати" велику, хоч і злочинну потугу, свідчив би тільки, що принципи чартеру О. Н. все ще в поодиноких випадках залишаються тільки на папері. Ухвалення резолюції цю справу направляє, а принцип дістав своє формальне потвердження.

Резолюція теж леґалізує відповідно аліянтських вояків в Кореї та дає їм відповідну ціль. Досі вони від кількох місяців боряться проти комуно-китайського аґресора, якого властиво навіть не можна було аґресором чи ворогом назвати. Сьогодні вони знають проти кого і за що боряться.

Проте, головна практичність ухваленої резолюції в тому, що вона виключає або бодай зменшує риск, що аґресор за свій злочин вже бодай не дістане нагороди, що поважно грозило і що було б без сумніву моральною смертю О. Н. Червоний Китай почав аґресію, щоб терором і насильством домогтися не тільки цілого ряду практичних користей, але ще й місця в Об'єднаних Націях, ставляючи це за передумову евентуального припинення аґресії. В американських коментарах таку можливість називалося гіршою навіть від евентуальної військової поразки. Вона бо леґалізувала б право п'ястука в міжнародному житті.

Американську резолюцію ухвалено великою більшістю, бо 44 голосами проти сімох. Це рятує моральне обличчя Об'єднаних Націй і дає нові надії, що світ, власного спасіння ради, таки прийде до висновку, що злочин є злочином без огляду на те, хто його поповняє, та що тільки солідарною і рішучою поставою усіх вільних і волелюбних країн проти кожного, великого і малого злочинця можна врятувати світ, людство і його цивілізацію від заглади.

Це моральна сторінка справи. З другого боку, Об'єднані Нації, видаючи вирок на комуно-китайського аґресора і рівночасно виявляючи свою нехіть та безсилля цей вирок виконати і злочинця притягнути до відповідальности та належно покарати, виконали тільки половину своєї повинности. Друга половина, ухвалення відповідних колективних заходів проти засудженого аґресора, ще очікує свого вирішення. Індивідуально, ухвалення резолюції є великою перемогою американської дипломатії.

ВОЄННІ ПРОГНОЗИ

Буде чи не буде війна в цьому році? Це питання, що продовжує турбувати в однаковій мірі державних мужів і стратегів, як і звичайного громадянина. На цю тему висловлено вже багато прогноз і здогадів і, звичайно, з-під того самого знаку: „на двоє баба ворожила", — буде або не буде. Але всі погоджуються в одному, іменно, що нова світова війна тепер виключно залежить від Москви і Політбюра та від їх дальшого становища в міжнародних проблемах. — Вправді, в усіх цих прогнозах завжди додається, що розвиток подій в теперішній стадії міжнародного напруження може легко вихопитись з-під контролі і піти в цілком непередбаченому напрямку. Проте, на підставі наявних фактів робиться заключення і висновки, які не доконче мусять здійснитися, але які не позбавлені своєї логіки.

Під цим оглядом подає дальші інтересні інформації „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" та у висновку твердить, що третьої світової війни в цьому році ще таки не буде; що найменше вона на цей рік не є в пляні Кремля.

В Европі і в Америці деякі спостерігачі вважають, що нова війна вибухне в цьому році, правдоподібно в травні або в червні. Проте, їх аргументи, що оправдували б таке припущення, виявляються нестійкі. Ані в Совєтському Союзі, ані в країнах його сателітів не спостерігається нічого такого, що могло б переконувати про безпосередню можливість війни. Поголоски не завжди йдуть в парі з фактами. Зіставлення цих поголосок з фактами мало б послужити доказом, що війна не є в пляні Політбюра на цей рік.

Поголоски говорять, що в Совєтах вже переводиться мобілізацію. На ділі остання кляса совєтських новобранців, що відбула свій вишкіл, була здемобілізована цілком нормально. До активної військової служби не покликано теж жадних контингентів зі старших річників.

Нічого конкретного не говорить теж поголоска, що в Совєтах почалося пайкування хліба для розбудови-резерв на випадок війни. Крім того, вона не має свого потвердження.

Говориться, що в Совєтах почалися вже вправи в цивільній обороні. Це не цілком згідне з правдою, бо перші такі вправи від закінчення другої світової війни мають початися щойно в березні. Такі вправи відбуваються вже теж в інших країнах, включно з Америкою. Якщо б Кремль плянував війну на цей рік, ці вправи були б проголошені далеко раніше.

Правді відповідають вістки, що Совєти прокладають нові і дво-торові залізниці на захід, але теж тільки частинно. Головно відбудовується залізницю, що була знищена під час війни та добудовується деякі нові, проте це може бути не тільки воєнною, але теж господарською вимогою.

Правдою є теж, що Совєти розбудовують старі і будують нові аеродроми в Німеччині. — Але це теж не доконче мусить бути підготовкою до аґресивної війни, бо аеродроми потрібні теж до оборони.

Твердження, що Совєти приспішують децентралізацію своєї індустрії не цілком відповідає правді. Неясні вістки виказують, що навпаки, розбудова совєтської індустрії ведеться дальше в районах існуючих промислових центрів.

Не спостерігається теж жадних негайно-воєнних познак серед совєтського населення, ані теж намагань створити воєнну психозу, чи розбурхати необхідний для аґресивної війни патріотизм. До цього долучується ще інші аргументи, які переконували б, що війна в цьому році не є в пляні Кремля. Деякі з цих аргументів:

Совєти не можуть виграти війни з Америкою і це вони знають. Американські склади атомової бомби ростуть в пропорції без порівняння більшій, ніж вони могли б збільшуватися в Совєтському Союзі, якщо там такі взагалі існують. На підставі всіляких правдоподібностей можна здогадуватись, що Америка вже сьогодні має приблизно по 10 бомб для кожного зі 100 найважливіших совєтських міст і господарських центрів. Треба б божевільного, щоби в таких обставинах поважився на аґресивну війну.

Москва має величезні армії і може мати ще більші. Але, наскільки можна на ці багатонаціональні армії розраховувати — це вже друга справа. В самій Европі від 1945-го року зі совєтської армії здезертирувало поверх 150,000 вояків! Як до цього додати могутні визвольні рухи поневолених совєтською Росією народів, зокрема українського, тоді кожна аґресивна війна була б для Москви з черги більше ніж рисковна.

Нова світова війна для Росії була б справді війною на всі фронти. Сталін сам свого часу твердив, що Гітлер програв головно тому, що почав війну на два фронти. Годі ж припускати, щоби цю науку він міг так скоро забути.

Існують теж досить переконливі аргументи, що Москві могло б залежати на тому, щоби „останній і рішальний" бій за володіння над світом не починати негайно. Идеться насамперед про консолідацію теперішньої совєтської імперії, про „совєтизацію" здобутих після останньої війни територій та народів. Все це промовляло б за тим, що в цьому році „великої війни" ще не буде, щонайменше не повинно її бути „по пляну", хоча в таких обставинах вона могла б легко „сама" початися.

На закінчення своїх міркувань „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" видвигає таке багатомовне твердження:

„Злучені Держави, без огляду на те, чи війна буде чи не буде в 1951 році, рішені зрівноважити і в потребі перевищити совєтську військову потугу. — Без огляду на те, чи Росія почне війну чи ні, Злучені Держави і їх союзники рішені раніше або пізніше притягнути Росію до відповідальности за її попередні недодержані слова. Тоді мир, справжній гарантований мир, включатиме теж розмови про справжню волю опанованих тепер Москвою східно-европейських народів.

І це для нас, українців, найважливіше. Війна чи ні — аби воля!

О. Сип

СВЯТО СОБОРНОСТИ

Коли Різдво, Новий Рік і Йордан були як слід відсвятковані, відколядовані й відлежані, громадський комітет зібрався на засидження. Голова комітету з'ясував справу коротко:

— Ну, панове, церковні свята минули — пора подумати і про національні... Календар показує, що на січень припадають три річниці: 22. січня 1918, проголошення Незалежности України, 22. січня 1919 — свято Соборности і 29. січня 1918 — річниця бою під Крутами...

— Та не можна все це під одною датою!?.. — замітив несміло старий Джов Крук.

Голова заспокоїв його:

— Не журіться, містер Джов! Історії не переробиш, — але, запевняю вас — і „овертайму" ніхто не втратить. Ваша правда; під назвою Соборности можна все змістити.

Коли Джов заспокоївся, приявні стали подавати свої пропозиції. До слова зголосився один із членів комітету:

— Я вважаю, панове, що таке свято тільки тоді має глузд, коли його соборно святкують усі українці даної громади — без уваги на їхнє віровизнання, чи політичні погляди. Що тут багато говорити: в нашому місті є дві наші громади. І є різні політичні табори. А в нашому комітеті згуртована тільки одна частина громадянства. Коли ми святкуватимемо разом з усіма українцями, тоді гаразд; коли ж ні — то краще взагалі не святкувати й не робити глуму над актом Соборности з-перед 32 літ...

Після таких слів, на залі запанувала гробова тиша. Врешті її перервала заява найавторитетнішої людини:

— Я, — здержуваним від обурення голосом заявила найавторитетніша людина — дуже шаную свого передбесідника, але на те, що було в краю, ми тут собі дозволити не можемо.

Заява викликала бурю протестів:

— Чому „не можемо"?.. Чи може тому, що ми в найдемократичнішій країні світу?..

— Там до соборности не допускали вороги, а тут?..

— Ми сами! — пригвоздив запити один із голосів.

Від несподіваної атаки, на обличчі найавторитетнішої людини заграла поблажлива усмішка. А слідом за нею пішла наука:

— Люди добрі! Маємо — Богу дякувати! — свою громаду, чого нам ще треба?.. Святкуймо собі тут, а другі хай собі в себе святкують...

— І це має бути свято соборности? — випалив перший „передбесідник".

Тоді сталося несамовите: на демократичний стіл демократичної галі найдемократичнішої країни впав важкий кулак найавторитетнішої людини. А сповнений „святого обурення" її голос загримів:

— Прошу не провокувати! Ви повинні знати, що я з тими... (дальше пропускаємо) ніколи разом не сяду і на ніякий спільний виступ не піду!.. Чого хочете? Якої соборности вам захотілося!?..

Дальше усе пішло демократичним порядком: більшість приневолено замовчати, а голос ще одної авторитетної людини вистачив, щоб „першого передбесідника" визнано кринником громади ч. 1.

...Місцеві українці святкували два (а може й більше) свят соборности. На кожному виголошено глибоко-продумані промови, деклямації з чуттям, співано бойові пісні і в закінчення рефрен з „Не пора": „Хай пропаде незгоди проклята мара!"...

Перша зустріч з большевизмом

(Думки з нагоди роковин IV Універсалу Української Центральної Ради)

33 роки тому Українська Центральна Рада проголосила Четвертим Універсалом самостійність Української Народної Республіки (Київ, 22. січня 1918 р.). Ми склонні забувати про ту ситуацію, в якій прийняла цей акт Центральна Рада — революційний парлямент України. Тому багато читаємо і чуємо загальної критики діяльности Центральної Ради, проте мало охоти пізнати факти того часу і зрозуміти тодішні обставини-політичні, воєнні, суспільно-господарські і культурні. Народ, що перед революцією 1917 року не мав рідної школи, не мав преси, без знання своєї історії, без політичних організацій, без власного міста, народ в масі селянській, бо й робітництво в Україні було в великій мірі або чужо-національне або зросійщене, — наш український народ став на початку революції перед тяжкими завданнями на всіх ділянках свого життя.

Коли перед революцією 1917 року в Києві тільки кілька родин нашої інтеліґенції говорило українською мовою, а вся маса не хотіла й чути „мужицької" мови, то не здивує нас, що голова Української Центральної Ради проф. Грушевський писав для просвіти народу книжки, як наприклад: — „Хто такі українці і чого вони хочуть"? Коли б це писалося для інформації чужинців, то все було б в порядку. Але трагедія була в тім, що ця книжка була писана для українських мас. Провідникам Центральної Ради треба було наперед будити народ, а потім його організувати.

Центральна Рада мала для своєї діяльности великі перешкоди збоку російського Тимчасового Уряду (на чолі з Керенським). Але боротьба за українські національні права з російським Тимчасовим Урядом не була тяжка: заборони і перешкоди Тимчасового Уряду для українського руху до деякої міри навіть зміцнювали стремління українців до волі.

Інше настало, коли в Росії до влади прийшла большевицька партія. Колись історики будуть писати про двадцяте століття як про добу, що винайшла атомову бомбу, большевизм і фашизм. Подібних технічних винаходів як атомова енергія, минулі роки не знали. Також не було в історії людства таких режимів, як режим 20-го століття — большевизм і фашизм.

Коли характеризувати суть большевизму, то знаходимо в цьому режимі такі елементи: влада належить одній дисциплінованій партії; партія прямує до панування над іншими народами, для чого готує воєнні сили; для розкладу противників уживає безоглядної пропаґанди, обіцюючи народнім масам всякі можливі блага і підбиваючи маси інших держав проти їх урядів.

Відразу по захопленні влади в Росії большевицька партія уміла здобути для себе прихильників у різних країнах світу. Прикриваючись миролюбними кличами, большевики пішли війною проти всіх своїх сусідів, з ціллю опанувати їх країни.

Тепер, коли суть большевицького режиму відома в світі, є ще країни, в яких великі маси йдуть за большевицькими гаслами. За другої світової війни російському совєтському урядові вдалося ввести в облуду наліпших політичних провідників світу (Америка, Анґлія і ін. країни): вони повірили миролюбній пропаґанді совєтського уряду по війні, провели демобілізацію своїх військових сил, і тепер стоять перед страшною небезпекою совєтської аґресії.

З цією підступною політикою російського большевизму Україні довелося зустрінутися першій в історії людства. Російські большевики знали, що Українська Центральна Рада здійснює в Україні найширші реформи в інтересі робітництва і селянства і все ж вели пропаґанду проти українського уряду як „аґента міжнародного капіталізму". Большевики знали, — що український уряд бажає миру, але вони ширили пропаґанду, мовляв, Центральна Рада „продалася" державам Антанти, бо вона — „вірна прислужниця західних акул капіталу та міжнародних грабіжників." (Це писала большевицька газета „Пролетарська мисль", 13. січня 1918 р. в Києві. Супроти такої безоглядної демагогії український уряд не був підготований. Навіть через 30 років світові держави не вміли належно підготувати свою пропаґанду проти большевицької розкладової діяльности і жили донедавна ілюзіями про „утихомирення" большевицького імперіялізму уступками.

Українська Центральна Рада пізнала суть московського большевизму дуже скоро, і можемо й тепер з задоволенням читати бойові слова IV. Універсалу:

„До так званих большевиків та інших напастників, що нищать та руйнують наш край, приписуємо правительству Української Центральної Республіки твердо і рішучо взятися до боротьби з ними, а всіх громадян нашої Республіки закликаємо, не жалуючи життя, боронити добробут і свободу нашого народу".

Ці слова IV. Універсалу лишаються і до наших днів політичним заповітом і дороговказом: український народ не пішов на капітуляцію перед большевизмом, він веде в різних формах спротив накинутій Москвою нелюдській тиранії большевизму.

Х. М.

Д-Р В. ГАЛАН

ЗУАДК в Дії

7)

Для інвалідів у більшости випадків здобуваються ренти. Для вдів — так само ренти. Для хворих на туберкульозу здобувається т. зв. „Туберкульозеферзорґунг". Крім того, залагоджується такі справи: інтервенції в урядах праці, здобуття т. зв. негайної допомоги, здобуття соціяльної підтримки (Фюрзорґенунтерштюцунґ), допомога при здобутті документів і т. ін.

Для старших віком осіб, які мають бути приміщені в старечих притулках і якими опікується IPO чи німецькі установи соціяльної опіки, тепер немає змоги видобути якусь спеціяльну підтримку. Однак в окремих випадках (7 випадків) ЗУАДК-ові вдалося вистаратися пенсії.

На окрему увагу в тій ділянці соціяльної опіки заслуговує проблема українських скитальців в таборах для втікачів в американській зоні Німеччини.

Табори для втікачів (Flüchtlingslager) носять назву Regierungslager für heimatlose Auslaender. Правительственний табор дмя бездомних чужинців).

Всі табори цього самого характеру стоять під проводом німецьких властей т. зв. державного секретаріяту для втікачів і не мають нічого спільного з ірівськими таборами. В цих таборах перебувають люди всяких національних приналежностей. Українські скитальці в цих таборах це по більшій части поворотці з Бельгії, Англії і Франції, які з причин хвороби або самовільно покинули місце праці в цих країнах, переїжджаючи леґально чи нелеґально до Німеччини. Більша частина їх по приїзді перейшла спеціяльний screening і одержала Legal and Political Protection Only. Інші знову мають лише т. зв. Kennkarte (німецьку виказку).

Подаємо місцевості, де існують такі табори, загальне число таборового населення, а зокрема українців, на 15 жовтня 1950 р. „Валька" — Нюрнбірґ всіх таборовиків 3,209 — українців 94; Герсбрук (коло Нюрнберґу) всіх таборовиків 324 — українців 227; Віндішберґердорф всіх таборовиків 553 — українців 64; Вінцер всіх таборовиків 373 — українців 61; Донауверт всіх таборовиків 454 — українців 55; Амберґ всіх таборовиків 882 — українців 80; Маркт Бібарт всіх таборовиків 38 — українців 38. — Разом всіх таборовиків 5,833 — українців 619.

Крім цих таборів, є ще й інші з малим числом українців (8—12 осіб).

Коли говорити про поділ по релігіям, то можна твердити, що українці діляться на православних і католиків по рівній частині. Заступлені всі фахи всякого ремесла, робітники кваліфіковані і некваліфіковані, академічно образованих майже зовсім немає.

Назагал люди всі молодшого віку, за винятком кількох осіб понад 50 років, по більшій части самітні і здорові.

Таборовими управителями і їх заступниками є по більшій части німецькі втікачі з Чехословаччини (Судети).

Мешканеві умовини назагал погані. Приміщення — це бараки з дощок. Кожна родина має окрему кімнату, а самітні живуть по 10—14 осіб в одній кімнаті, залежно від її величини. Поза мешканевими бараками є ще кухня, барак для хворих, для таборової управи, поліції і т. п. Ті мешканці табору, що перебували в ірівських таборах, почувають себе не дуже погано, бо тут все ж таки менше скупчені і мають кращий харч.

Українська родина, вивезена з табору Етлінґен до німецького села Райгавзен 14. жовтня 1950. Німці відмовились прийняти бездомних людей, якими заопікувався ЗУАДК.

Харчеві умовини такі: На кожного мешканця табору приділює німецька установа денно ставку на 1.10НМ (це 15 ам. центів). Дотепер, при доброму господарюванню ця ставка вистачала для прохарчування людей. З приводу харчування не було зі сторони таборовиків жадних протестів і реклямацій. Коли ціни на продукти в послідному часі піднеслися а ставка залишилася та сама, ясно, що хач став дещо скупіший, але дотепер, головно для дорослих, вистачаючий. В деяких таборах є ще і дієтна кухня для хворих на жолудок чи інші хвороби. Якщо ціни на продукти піднесуться ще вище, тоді буде потрібна додаткова допомога в харчах. Те, що вже тепер видається потрібним, це додаткові харчі для дітей і додатковий приділ з нагоди Різдвяних Свят. Це була б одноразова допомога в харчах, якими розпоряджає ЗУАДК, для всіх українських таборян цього роду таборів.

Крім безплатного харчування і приміщення, одержують таборяни місячно гроші на дрібні видатки, а саме: самітні — 6 до 12 НМ; гол. родин 6 до 12.50 НМ; жінки 6 до 8 НМ; діти 3 до 4.50 НМ.

Ці ставки є тому різні, бо вони залежать від засобів даного повіту.

Коли хтось з таборян працює, то йому тої ставки не виплачують, а відтягають з його платні лише частину (90 пфеніґів денно) на харч.

Щодо одягу і взуття, то цією справою завідує т. зв. Fürsorge (Опіка), яка приділює ці речі в малій кількості таборянам, видаючи їм т. зв. Bezugsscheine (бони на купно). Ця роздача речей не вистачаюча, з приводу чого є багато незадоволень і реклямацій. Від часу-до-часу головно Союз Ради Церков роздає деякі старі речі православним, з чого в деякій мірі користають теж православні українці. Це все дістається не скоординовано з іншими комітетами, так, що хитріші користають подвійно, а інші нічого не одержують.

Таборяни в сильній мірі відчувають брак книжок та часописей.

Дам'ян Горняткевич.

С. Северина Париллє ЧСВВ.

Пам'яті великої Громадянки.

Тому 10 років, дня 2 лютня 1941, померла Сестра Северина Париллє, добре відомою на терені західно-українських земель. Знали й любили її учениці гімназії СС. Василіянок у Львові, високо цінили її всі, кому було дороге наше українське народне мистецтво, а мусіли її подивляти ті, хто знав її походження і розумів жертву її життя. Це була одна з найдивніших жінок, які виросли на українській землі. Сама жидівка з походження, виростала в жидівському окруженні. Натхнена Вищою силою, одної днини вихрещується (разом зі своїми братами) в греко-католицькому обряді, а потім — монастирська келія. І не тільки цей крок, але також її дальші рішення випливали завжди з чисто ідеалістичних спонук.

Монастирська келія стає нераз пристанню для людей, що втікають від світового життя після пережитих драм. Ідуть туди, самозрозуміло, теж щирі ідеалісти, що покликані Провидінням до контемплативного життя, до великої посвяти, або до жертвенної праці для ближніх. Хоч внутрішні спонуки, чому вони вибирають цей шлях, залишається найчастіше тайною душі всіх монахів, то все таки можна висунути майже певний здогад, що С. Северина вибрала монашу келію не ізза якоїсь драматичної резиґнації. Вона бачила перед собою ясно свою ціль: служити Богові, виховувати українську молодь і через неї творити нові культурні вартості.

Северина Париллє народилася 27 липня 1884 р. в с. Настасові тернопільської округи. Після скінчення народної школи записалася до учительського семинаря в Самборі і здала там іспит зрілости. Опісля в 1909 році вступила до монастиря СС. Василіянок у Львові, де доповнила ґімназійну науку і склала в 1914 р. другу, ґімназійну матуру. Опісля студіювала на філософічному факультеті львівського університету українську літературу і і всесвітню історію. Університетські студії покінчила в 1919 р. Педагоґічну працю вела в ґімназії СС. Василіянок у Львові аж до 1940 р. Коли большевицька навала докотилася в 1939 р. до Львова, С. Северина мусіла, як і інші особи чернечого стану, переодягнутися по світському, щоби продовжувати свою учительську діяльність, бо для монахів і священиків не було місця в совєтських школах. Такий стан тривав якийсь час, аж доки їх усіх не усунули, тоді й С. Северина опинилася без праці та в 1940 р. виїхала назавжди зі Львова.

Якою була С. Северина як учителька; про це могли б сказати найкраще її учениці. Але вона мусіла здобути собі загальні симпатії тих дівчат, коли на кожночасний її заклик вони збирали з таким запалом українські вишивки а то й народну ношу. Замітна річ, що С. Северина, хоч вийшла з чужого середовища, дуже щиро любила українське народне мистецтво. І вже з перших роках своєї учительської праці вона стала заохочувати учениці до збирання вишивок по селах. Отже задум був доволі простий і цю саму акцію могла вести з таким же успіхом неодна учителька перед нею, але ніодна з них не виступила до тої пори з подібною ініціятивою. На вислід не треба було довго чекати, збірка вишивок росла з року на рік і перетворилася згодом у своєрідний шкільний музей. З розростом цієї колекції С. Северина почала звертати щораз пильнішу увагу на добір вишивок, вона вчила учениці пізнавати й оцінювати старші і з мистецького боку більш вартісні взори, та поминати банальні або неориґінальні зразки. С. Северина мала ту велику прикмету, необхідну для кожного мистецтвознавця, якою є інтуїція.

Щоби тим видатніше збільшити свою збірку, вона залюбки копіювала взори з різних рідких видань, у чому допомагали їй сестри — монахині. Існує прим. великий албом буковинських вишивок, які зібрав і опрацював німець інж. Еміль Кольбенгаєр; це видання належить здавна до т. зв. білих круків. С. Северина випозичила цей альбом, відшила всі взори й таким чином доповнила свою колекцію найкращими буковинськими зразками. З черги вона стала збирати жіночі вишивані сорочки, а ще пізніше весільні вінці, поруч інших зразків народного мистецтва.

Її збірка росла тепер уже з кожним місяцем. С. Северина щиро раділа осягами своєї праці. Вона вирішила тоді влаштувати низку вистав у Львові, щоби показати перед своїми й чужими найкращі українські вишивки. Признання, які вона здобула цими виставами, заохотило її виїхати зі своєю збіркою в широкий світ, а саме до Америки. Вона стала вивчати англійську мову, збирала фонди на виїзд і врешті поборовши всі трудності, виїхала з найкращими експонатами в 1932 р. за океан. Її дорога провадила з Ню Йорку через Филаделфію, де побувала цілий місяць, до Вашинґтону, крім декількох ближчих виправ. У всіх тих містах, де С. Северина влаштовувала виставки, вона виголошувала реферати про наше народне мистецтво й побут в українській і англійській мовах, нав'язуючи при цій нагоді контакт з американськими науковими колами. Про цю свою подорож вона сама писала в львівському „Ділі" з грудня 1933 р. ось що: „ У Филаделфії і у Вашинґтоні я оглядала музеї. Заступлений тут цілий світ і у мене майнула думка, як добре було б заснувати тут музей українського народного мистецтва. Тоді пізнав би світ, що на таке мистецтво може спромогтися лише народ високої культури. Хай хто хоче, назве мене непоправною мрійницею, а я таки певна, що моя мрія згодом здійсниться. Я постановила впливати на учениць нашої ґімназії, щоби вчилися зберігати кожний кусник з ділянки народного мистецтва, щоб у майбутньому створити один етнографічний музей у нас, а другий десь у широкому світі".

Шкода тільки, що про свою подорож до Америки, а головно про успіхи своїх виставових імпрез С. Северина не залишила ширшого звіту. Щоправда в „Ділі" (за 1933 р.) і в „Новій Хаті" (1936 р.) вона писала про свої враження зза океану, але не згадувала ширше про справжню ціль своєї подорожі.

З приходом большевиків до Галичини, Сестра Северина передала цілу збірку вишисок і народної наші музеєві Наук. Товариства ім. Шевченка у Львові. Після усунення її з учительської посади в ґімназії СС. Василіянок, вона виїхала в квітні 1940 р. зі Львова й замешкала в Струсові (недалеко від її рідного Настасова) в домі батьків Митр. Сліпого. Вже від декількох літ мучила її недуга серця, яка підо впливом останніх потрясень вичерпувала щораз більше її сили й врешті дня 2 лютня 1941 р., С. Северина померла. Похоронено її в Струсові.

Як глибоко відчувала С. Северина красу нашого народного мистецтва, свідчать найкраще її власні слова: „Пішла я на цвинтар, молилася й передумувала. Усе моє щасливе дитинство промайнуло переді мною, прожите серед оцих щирих людей. Виринули й дитячі мрії про народний сільський одяг, згадалися й обіцянки про поворот до моєї старенької няні. Простіть мені, дорогі мої, що я не виконала цього! Ніколи не прикрашувала я голови скиндячками, не вбирала вашого чудового одягу. Та не вернулася до вас у село, подруги моїх дитячих літ! Але й не забула я ніколи тієї щирої теплоти, якою окутали ви моє дитинство, не забула тихої краси сільського затишку, який ви прикрашували своїми рушниками. Я пішла іншою дорогою в житті. Свою любов до вас вщіплюю в серця майбутніх робітниць, над якими від ряду літ працюю. А давні мрії про ваш одяг стараюся трохи інакше здійснити. Заки й мене покриє могила, я збиратиму вашу прекрасну ношу, щоби показати світові вашу мистецьку душу, щоб майбутні покоління гордилися вами. Нині сиджу в кімнаті, прикрашеній народніми одягами й багато передумую. Прийде знавець — артист і подивляє наш мистецький смак, прийде вчений — археолог і шукатиме впливів різних епох, а я про вас вмію більше сказати, бо знала душу, знала ваші радощі й терпіння, які мені такі дорогі та близькі, як мої власні". („Нова Хата" з 1933 р.).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні виборчі збори „Дністра"

Річні виборчі збори Т-ва „Дністер" 361 відділу УНСоюзу в Ню Йорку відбулися 30 грудня м. р. при участі 74 осіб управнених до голосування.

На підставі звітів уступаючої управи й контрольної комісії можна ствердити, що минулий рік був роком розвитку й поступу вперед Т-ва. „Дністер" відіграє передову й важливу ролю в українсько-американському житті Ню Йорку й має пере собою гарне майбутнє.

Уряд Т-ва під проводом п. М. Малетича головну увагу звернув на організаційну роботу, на приєднання нових членів, на забезпеку фондів Т-ва і на придбання власної домівки, де могло б концентруватися організаційне, культурно-освітнє й товариське життя „Дністра". Не всі ці пляни можна було повністю зреалізувати, зокрема не вдалося придбати власного дому. Успіхи Т-ва були б ще кращі, якби загал членів більше цікавився його життям і брав у ньому активну участь.

Всі члени управи совісно та згідно зі статутом виконували свої обов'язки, а поміж окремими членами уряду панувала гармонійна співпраця. З-поміж урядників найбільш жертвенно працював фінансовий секретар п. Петро Кучма, який не тільки виконував свої урядові функції, але давав і багато надобов'язкової праці. Добре вив'язались з наложених обов'язків скарбник п. Шамен, опікуни хворих (п. Сосницька, п. Трохим'як і п-ні Левко) та контрольна комісія в складі д-ра Демидчука, як голови, п. І. Галичина як секретаря та п. С. Ковальчука, як члена.

Як виходить із звіту фінансового секретаря п. Петра Кучми загальні прибутки за 1950 р. виносили $58,541.01, а розходи $56,321.97. Нових членів придбано 278 дорослих і 88 дітей.

В культурно-освітній ділянці найбільш рухливою була бібліотека Т-ва, що складається з понад 400 томів. Серед читацької публіки переважала молодь.

Після висказання уступаючому урядові довіря повстанням з місць і аклямацією, вибрано нову управу в такому складі: предсідник — М. Малетич, що почав уже свою 5 каденцію на тому пості, перший заступник предсідника І. Шамен, другий заступник предсідника В. Савицький, фінансовий секретар П. Кучма, касієр Н. Левкович, заступник обидвох фінансових урядовців І. Собенко, рекордовий секретар В. Барагура. У склад контрольної комісії увійшли: І. Галичин, Ю. Нанасси й В. Вишиваний. Опікунами хворих збори вибрали М. Сосницьку, К. Левко, М. Васька і І. Пригару, тростістами В. Хомицького, Д. Кольбу, С. Левка, хорунжими Н. Василишина, Г. Лібовича. Бібліотека залишилася під опікою минулорічних бібліотекарів Б. Чеховича і С. Чуми.

Приступаючи до праці, новий уряд рішив далі звернути увагу на організаційну розбудову Т-ва, приєднування нових членів, скріплення фінансів а зокрема постановив довести до успішного кінця справу придбання власного дому, бо відсутність приміщення у великій мірі гальмує працю Т-ва. В плянах уряду лежить ще влаштування в листопаді ювілею 25-ліття існування „Дністра". Крім того члени Т-ва візьмуть організовану участь в акції цивільної оборони та в оборонній мобілізації країни, бо це служить не лиш для добра ЗДА, але це лежить і в інтересах української справи.

Треба сподіватися, що праця Т-ва „Дністер" в його ювілейному році увінчається повним успіхом.

(вб)

ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж.

Виступ хору „Трембіта"

Ніде правди діти, хорове мистецтво у нас занедбується. Це помітне хочби у часописних звідомленнях про різні національні святкування у поодиноких місцевостях. Ось, для прикладу, читали ми звідомлення про листопадову академію в Трентоні, де в програмі був тільки реферат і деклямації, або у великій дописі про таку ж академію в Асторії, де зазначено, що замість виступів хору, надавано з пластинок (рекордів) стрілецькі пісні. Теж в повідомленні про Свято Соборности в Джерзі Сити немає згадки про хор.

З другого боку про рівень існуючих вже здебільша церковних хорів, які теж залежно від потреб беруть активну участь в національних академіях чи концертах — не дбає ніяка громадська установа. Хорів таких у самій нюйорській метрополії маємо около 20 і започаткування створення об'єднання хорових гуртків з метою піклування хоровим мистецтвом бодай у цій окрузі — рушило б цю важливу справу.

З таких мотивів слід привітати появу і успішну працю чоловічого хорового ансамблю в Нюарку „Трембіта", який в дні 28 січня ц. р. дав свій самостійний концерт в залі Українського Народного Дому в Елізабет.

Подаю програму концерту, бо це для заінтересованих хоровим мистецтвом відразу дає образ можливостей хору: „За рідний край" — М. Гайворонського, „Ой, зза гори" — М. Колесси, „Уже літ за двісті", — А. Гнатишина, „Наш край" — В. Третяка, „Бог природу" — О. Нижанківського, „Через поле" — Д. Котка, „Херувими свят" — С. Людкевича, „Не плач Рахиле" — Т. Купчинського, „Вечір" — А. Гнатишина, „Марш молоді" — В. Третяка, „Птичий хор" — Д. Копка (?), „Коломийки" — А. Гнатишина.

Відразу вдаряє нас склад програми із виключнно композиціями галицьких композиторів (поза двома незамітними аранжовками Д. Котка), а відсутність композицій таких майстрів як Лисенко, Леонтович, Кошиць, Верйовка і інші. Така програма не дає властивого образу української хорової пісні.

Дириґент хору п. Добош, якому треба признати вроджену музикальність, наслідує в інтерпретації поодиноких пісень надмірну розтягливість в темпі, що її практикував з хором „Ватра" Л. Туркевич. Коли така розтягливість може бути виправдана з погляду на поважний словний текст в стрілецькій пісні М. Гайворонського „За рідний край", то не можна виправдати її у композиції А. Гнатишина „Садок вишневий". Взяти до уваги хочби початок в темпі „аллеґрето" і в такті три-восьмих, що вже само-собою означає швидкість. легкість.

Маршова пісня „Ой, зза гори" — М. Колесси, що у виконанні хору мала імітувати приближаючийся і віддаляючийся хоровий гурт, у проведенні потрібного до цього крещенда і декрещенда, мала поважні недотягнення. Але виконання цього вимагає величезної зіспіваности і хорової майстерности, за яку не може собі ніяк позволити непрофесійний хор.

Натомість слід підкреслити добре виконання Маршу молоді В. Третяка. Ця пісня, можна сказати, хорови „лежить" і крім доброго технічного виконання була відспівана з природним лірізмом і темпераментом, що її вимагає композиційний задум автора. Натомість, це був акомпаніямент до цієї пісні на бандурі, що його виконував п. Юркевич.

Цей же бандурист дав і свою окрему точку і був дуже тепло принятий публикою, що довго домагалася наддатків.

Із солістів на перше місце вибивається Гук (тенор), а дальше З. Терлецький (баритон); О. Крепкий (тенор).

Взагалі хор цей це наскрізь додатня поява на нашому незораному під цим оглядом ґрунті, а на доказ повищого нехай послужить хочби такий факт. Радіостанція в Нюарку, на хвилях якої в наше Різдво цей хор по довгих заходах і заплатою зі сторони хору співав коляди — тепер сама звернулася до хору з пропозицією відступлення щонеділі пів години безплатно для виступів цього хору.

РоЛев

СЛАВНІ КНИГИ

Університетська бібліотека у Відні має т. зв. „Книгу мертвих", у якій домініканські монахи записували життєпис кожного свого члена, починаючи від 1410 р. „Листки" цієї книги дереляні й перґамінові й кожний листок є на один метр високий і 80 цм. широкий.

Найбільша книга у світі це астрономічний атляс у бібліотеці промислової школи у Відні. Вона висока на 290 цм. і на 90 цм. широка. Друковано її між 1823 і 1830 р.

Перед війною заплачено при ліцитації у Парижі за ілюстрований примірник Орляндо Фуріозо 200 тисяч франків, за твір Кольона „Гіпеpотернахія Поліфілі" з гербом й девізою Карла V. суму 281 тисяч франків, а за „Книгу об'явлення" з ілюстраціями Дюрера 440 т. франків.

Так зв. „Рріcc Папирус", книга, що зберігається в Національній Бібліотеці в Парижі походить правдоподібно з 335 р. перед Р. Хр.

НОВА ПОРАЗКА СОВЄТІВ В СПРАВІ КИТАЮ В О.Н.

Лейк Соксес, 31. січня. — Протекторатна Рада О. Н. вчора вже втрете відкинула совєтське намагання відібрати представникові національно-китайського уряду місце в цій Раді, приймаючи рівночасно американську резолюцію, щоби вирішення цеї справи відложити аж до часу, як Генеральна Асамблея вирішить взагалі справу представництва Китаю в Об'єднаних Націях. Під час голосування прийшло знову до розбіжности думок між американським і британським представником, як цей останній твердив, що Протекторатна Рада має право сама вирішувати ці справи та голосував проти американської резолюції і в користь червоного Китаю, в користь якого голосував ще тільки совєтський представник.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ШІКАГО-ПІВДЕНЬ, ІЛЛ.

По коляді

Кожного року під час Різдвяних свят ми ходимо від хати до хати, співаючи колядки, які сповіщають прихід на землю Христа-Спасителя. Це належить вже до наших обрядів-звичаїв, що сягають в мохом поросту забуту давнину. Та в нас це вже так глибоко ввійшло, що ми й не уявляємо собі Різдвяних свят без того, щоб не піти заколядувати до сусіда. Бувало в Україні: — так починаючи від дітей, а кінчаючи на сивоволосих стариках — все йшло колядувати. При тій нагоді збиралось гроші на різні цілі. І це робило свята веселими, радісними, незабутніми.

Цей звичай ми понесли з собою на чужину. Це одиноке, що могли ми взяти з собою, — наші звичаї — й що на кожнім кроці пригадує нам нашу Батьківщину.

*

Доходила сьома година. Святвечірня зоря зійшла була. Сумівці Осередку в Шікаго-південь сходились під греко.-кат. церквою св. Василія. Коли зійшлись усі, пішли під проводом п. диригента Семкова поміж американськими хатами, шукаючи українських. Між сумівцями панував веселий святковий настрій, радість, піднесення. Отой, веселий настрій, ми — сумівці вносимо до хат і обділяємо ним господарів.

Господарі зустрічали нас тепло, щиро, гостинно. Радо слухали колядок і з розумінням жертвували важко зароблений гріш на Український Народній Фонд і Церкву.

По десятій годині ночі доходимо до пана Сарджис. Він — персіянин, дружина в нього — українка. І тут стрінули справжню гостину, яку п. Сарджис щиро поставив, а сумівці з вдячністю прийняли. Настрій ще більше піднісся. Сумівці співали колядок, пізніше пісень. П. Сарджис дуже радів всьому. До речі — він гарно говорить по-українськи і дуже любить слухати українських пісень. Під кінець він накрутив кілька плит, а сумівці, за бойківським з в ичаєм-віруванням, затанцювали, щоб „добре вдалася капуста, щоб не вилась в головки".

Від п. Сарджис йдемо до пана Ганчака, а так до п. Гомка. Тут нас теж гарно зустрічають. Тут проводимо час в гарній атмосфері до дванадцятої години. По дванадцятій — розходимося; хто куди...

На Різдво всі йдемо до церкви. Як гарно вдаряє, що церква повна людей! В церкві співає сумівський хор. Він співає кожної неділі. Парох о. Ричкун виголошує гарну проповідь. Закликає вірних, щоб піддержали збірку на Український Народній Фонд, щоб не відмовлялись, а жертвували, що можуть.

О третій год. пополудні знову збираємось, щоб зайти до тих, до яких не вспіли зайти вчора. Сьогодні вже є нас більше і маємо до диспозиції три авта так, що вже не доводиться нам пішакувати, як учора. Початок робимо у голови Осередку СУМА, п. Костелини І. Від нього йдемо дальше і так ходимо аж до дванадцятої години ночі. І сьогодні, як учора, — веселий настрій, радість, бадьорість, а може й більше. Сьогодні ж неділя — люди не працюють. Сьогодні більше святковости. Всюди зустрічають нас гостинно. Дуже привітно прийняв нас п. Залужецький, якому сумівці в реванж гарно заколядували.

На третій вечір — це вже в понеділок, ще раз ми зібрались у п. Семкова і поїхали ще до кількох хат, до яких не вспіли зайти на Різдво.

Коляда пройшла успішно. Зібрано на Український Народній Фонд 130 долярів. Коли взяти під увагу, що це збиралось на терені такої малої греко-католицької парафії на „Борнсайд", то це справді гарний успіх. Як приємно відзначити імена жертводавців, що дали по 5 долярів: пп. Ватаманюк Ю., Прийдун Д., Костелина Ілля, Семків М., Микитин Василь, Флис Йосиф, Бурдяк О., Проскурняк С. — всі з новоприбулих; і по стільки дали вони й на церкву.

Мушу сказати, що ті, які живуть на „ренті", часто навіть по пивницях, — так ті дали більше за тих, що вигідно живуть в своїх власних домах. От, зі сторони цих останніх довелось почути такі прикрі й болючі висновки, як: „а чи щось таке є?" — це за Конґресовий Комітет, або „маєте доляра, а я ім'я не подаю" (це ніби на відчіпного), чи, щоб зовсім вже відчепитись: „я нічого вам не можу дати. Я дістав з Конґресового Комітету ковертку і я вже гроші туди вислав".

Таких висловів було небагато та, хоч рідкі вони, за те колючі. Це, що „Свобода" друкувала на своїх сторінках „Гриць Зазуля в образках", мабуть не кожний прочитав?

Л. К-на

● **Робітник при продажу содової води,** Ніколас Гарвалис, який діставав $22 тижнево в місті Омага, Неб., залишив спадщину з $160,000. Гроші заробив спекуляцією цінними паперами на біржі. Помер від удару серця.

● **Не вільно приймати заплати за пораду** при шуканні роботи в федеральних бюрах, коли ці „джаби" оприлюднені на урядових лістах. Відповідний бил ухвалив сенат. Одначе це обмеження не відноситься до правильних бюр, які втримують листи запотребувань робітників.

ЯК ПОШИРЕНО КАРТОПЛІ?

Ще не такі давні часи, як картопля не була дешева й не можна було її називати народною поживою. Майже два століття минуло, як у перше привезено її до Европи з полудневої Америки а поширення її надибувало на найбільші труднощі.

Французький фармацевт Антон Августін Парментіє докладав найбільш зусиль, щоби поширити її у своїй батьківщині. При розписанні академічної нагороди задля зменшення голоду, його розвідка про цей новий засіб поживи здобула цю нагороду. І саме ходило тепер, щоби його ідею практично перевести. Він сам управляв рілю, засаджуючи її картоплею і пояснював селянам, як корисне воно. Давав їм даром картоплю на насіння. Але все даремно!

Одного дня загостив до нього славний італійський фізик Вольта. Оба вчені розмовляли про пляни Парментіє, який дуже жалувався перед своїм гостем із якими труднощами доводиться йому боротися.

„Це слід цілком інакше робити", казав Вольта, який був одушевлений ідеєю Парментіє. Він узяв від нього певну скількість картоплі, засадив її на своєму хуторі при озері Кома, обвів поле високим кільчастим дротом і за крадіж рідкої поживи грозив суворими карами. Його знання людини не завело. Восені, як картоплі вже дозріли, приходили ніччю темно перебрані постаті, видрапувалися через кільчасту огорожу та крали її. Впродовж кількох років уся околиця була засаджена картоплею, а незабаром поширилася вона по всій Італії.

Також зусилля Парментіє увінчалися вкінці успіхом і картопля стала незабаром найціннішою народною поживою. Такою вона є й по всій Европі.

Спортові Вісті

Чорний день „ЛЕВІВ"

Неділя, 28 січня 1951. Футбольні змагання, що їх розіграло У.А.С.Т. „ЛЕВИ" в рамах 7-го турніру Дружин Першої Дивізії, був для самих грачів неприємною пригодкою, що до змагань треба завжди належно фізично і психічно підготовитись і що навіть найслабшого противника ніколи не треба легковажити.

„ЛЕВИ" зміряли свої сили з останньою в таблиці розгривок дружиною Італійсько-Американським Спортовим Товариством „АПОЛЛЬО". Тим разом змагуни „ЛЕВІВ" недописали, тому, загальний вислід зустічі приніс їм програш у висліді 2:4 (0:3). Ворота для наших стрілили, Маркевич Р. і Дахнівський М.

Юр. Т-вич

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

ГРУПА ЛИСТИ ДО:

19794 Дуркалець Петра і Катерину із Самбірщини, родину Гріль з Румунії а саме: Омеляна, його дружину з д. Славінську, Якова Славінського та їх доньки Валерію, Олену і Вероніку від Земяк Антона.

19795 Тиньо Марію і Михайла від брата Тиньо Андрія.

19786 Цвігун Йосипа (Ню Йорк, 5 вул.) просить о точну адресу, яку загубив Кіпіш Володимир.

19797 Гринишин Гната та Христину з Куйбідів з с. Козарі (Рогатин) від Зобків М.

19798 Моцяк Дудко Марію від Моцяк Петра з с. Кропивник (Добромиль).

Голоситися до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. BOX 1661, PHILA. 5, PA.

ПОНЯТТЯ НАЦІОНАЛЬНОСТИ В УКРАЇНІ

в історичнім розвою

На ту тему матиме доповідь д-р М. Чубатий дня 3 лютого ц. р., година 5:30 вечором в приміщенні Американського Відділу НТШ, 50 Чорч ст., кімната 252, Ню Йорк.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. Запорозька Січ, від. 388, повідомляє, що 28. січня відбулися річні збори, на яких вибрано цей самий уряд на 1951 рік, що був в 1950 р. Стверджено, що відділ зростає та що секретарка приєднала за 1950 рік 53 нових членів. Збори Тов. відбуваються в 1-шу неділю по першім в У. Н. Домі, 4 і Ворд вул. М. Весоловський, предс.; В. Паньків, кас.; Е. Воловняк, секр.; контрольори: Г. Лебіщак і Н. Рубаш; надзирателі хворих: П. Гливяк і І. Савінський, а до У.К.К. вибрано Д. Кіт і П. Гузва. — Евфемія Воловняк, секр.

РОЗШУКИ

Пошукую первого брата Joseph Levczuk, котрий виїхав з дружиною Каролиною до Америки в 1913 р. з міста Чернівці, Буковина. Хто знав би про них або вони самі прошу зголоситись до:

JOSEPH FEDORAK
212 E. 19th Ave., Denver, Colorado.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

ПОТРІБНО ПАРТНЕРА (самітного або подруженого) для квітярні, долина Ню Йорку. Апартамент можна зайняти. Готівки потрібно $7,500 і рекомендацій. Навчу бизнесу як потрібно. Дуже добрий прихід.

Тел. ORegon 3-0395.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 13. грудня 1950 р. помер у 67. році життя

ПЕТРО ЛАНОВИЧ,

член Тов. ім. М. Драгоманова, від. 181 У. Н. Союзу в Менвіл, Р. Ай.

Покійний походив зі села Красне, пов. Скалат, Галичина. До У. Н. Союзу вступив в 1918 році. Був добрим членом, завжди приходив на всякі імпрези і ніколи не жалував на добродійні цілі. Полишив у смутку жінку Катерину, трьох синів, дві дочки і 16 внуків.

Похорон відбувся 16. грудня при великім здвизі народу, а це рідні, членів Тов. і знайомих. Тіло похоронено на укр. правосл. цвинтарі ім. св. Арх. Стефана в Менвіл, Р. Ай. — В. Н. П.!

П. Лапчинський, секр.

†

Ділимося сумною вісткою, що в сам Щедрий Вечір, дня 18. січня 1951 р., упокоївся в Бозі у Н. Ульмі, в Німеччині на 70-ому році життя наш найдорощий Тато й Дідуньо

о. Теодосій Кудрик

кол. укр.-кат. парох міста Рогатина і декан рогатинського деканату, Совітник Митр. Консисторії, довголітній професор і катехит гімназії „Рідна Школа" в Рогатині за ввесь час її існування від 1909 р. до 1944 року, кол. директор Укр. Кат. Малої Духовної Семинарії в Рогатині і пр. і пр.

На скитальщині — в Німеччині душпастир українців-католиків в Байройті і в Н. Ульмі.
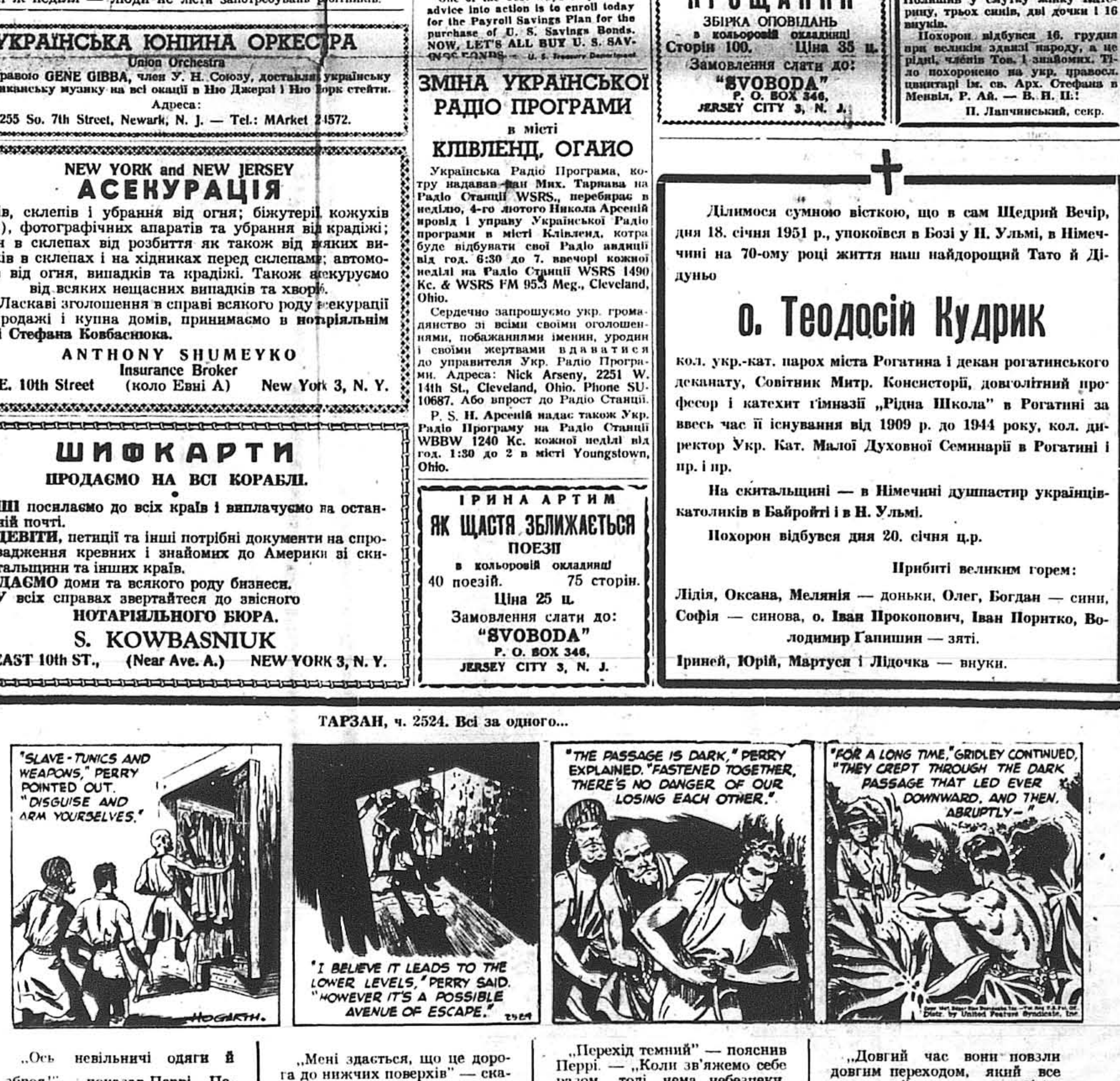
Похорон відбувся дня 20. січня ц.р.

Прибиті великим горем:

Лідія, Оксана, Мелянія — доньки, Олег, Богдан — сини, Софія — синова, о. Іван Прокопович, Іван Поритко, Володимир Гапишин — зяті.

Іриней, Юрій, Мартуся і Лідочка — внуки.

ТАРЗАН, ч. 2524. Всі за одного...

„Ось невільничі одяги й зброя!" — показав Перрі. „Перодягніться і озбройтеся!

„Мені здається, що це дорога до нижчих поверхів" — сказав Перрі. „А може це шлях до втечі".

„Перехід темний" — пояснив Перрі. — „Коли зв'яжемо себе разом, тоді нема небезпеки, щоб ми загубились один від одного"...

„Довгий час вони повзли довгим переходом, який все знижався" — продовжав Ґрідлей. „Аж тут нагло..."